

עובדים סוציאליים יקרים,

בעבר, כאשר הגיעו אליכם אנשים עם מוגבלות מסוימת, ההמלצה הייתה בדרך כלל למנות להם אפוטרופוס על ידי בית המשפט. כיום, בעקבות תיקון 18 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, נוספו כלים משפטיים אחרים העשויים להתאים יותר למצבם.

יתכן ונתקלתם במקרים בהם בן משפחה של מטופל פונה אליכם ואומר שהוא מיופה כוח של המטופל ושיש בידיו מסמך ייפוי כוח מתמשך או שיש לו מינוי בצו של בית משפט כתומך בקבלת החלטות של המטופל.

כדי לערוך הכרות קצרה עם הכלים המשפטיים הללו ולסייע לכם – הנה תמצית האפשרויות שאתם עשויים להיתקל בהן במסגרת תפקידכם.

"רצונו של אדם - כבודו"

הגישות החלופיות לניהול חייו של האדם

ברוח הזמן, משרד המשפטים מקדם מעבר מגישה פטרונית לגישה אוטונומית כלפי קבוצות אוכלוסייה שונות. גישה חדשה ומיטיבה השמה את האדם במרכז ולא את המוגבלות. החוק מציע חלופות משפטיות מתקדמות השמות דגש על כיבוד רצון האדם עצמו, מעודדות שיתוף בהחלטות, תמריץ לחיים עצמאיים, הקשבה ואפשרות לאדם לקבוע איך ייראו חייו. הכירו אותן והעניקו את השירות המקצועי ביותר והמתאים ביותר לאדם ולמשפחתו.

החלופה	אפוטרופסות	ייפוי כוח מתמשך	קבלת החלטות נתמכת
למי מתאים?	אדם המוגדר כמי שאינו מסוגל לחלוטין לנהל את ענייניו בעצמו (הנקרא – אדם שמונה לו אפוטרופוס)	אדם כשיר לחלוטין (הנקרא – הממנה), צלול ומודע המבקש לקבוע מראש כיצד ינהלו חייו בעתיד במקרה ולא יוכל לנהל את ענייניו בעצמו	אדם המסוגל לקבל החלטות בעצמו לאחר קבלת תמיכה (הנקרא – מקבל ההחלטות) בהגשת מידע בענייניו רכוש או עניינים אישיים
מי ממונה?	אפוטרופוס*	מיופה כוח*	תומך בקבלת החלטות*
מי מאשר את המינוי ומה אופן המינוי?	באישור בית המשפט לאחר תסקיר עובד/ת סוציאלי/ת	ללא אישור בית המשפט. המי סמך נערך ע"י עורך דין, טעון הפקדה אצל האפוטרופוס הכללי, ונכנס לתוקף כאשר האדם אינו מבין בדבר**	המינוי נעשה בהסכמת מקבל ההחלטות, ומוגש לאישור בית המשפט, לרוב לאחר תסקיר עובד/ת סוציאלי/ת
איזה מסמך נדרש לקבל?	צו של בית משפט על מינוי אפוטרופוס	ייפוי כוח מתמשך ואישור על כניסה לתוקף חתומים בחתימה אלקטרונית של האפוטרופוס הכללי	צו של בית משפט על מינוי של תומך בקבלת החלטות
מי מפקח?	פיקוח של האפוטרופוס הכללי. יש להגיש דוחות תקופתיים ולקבל אישור מביהמ"ש לפעולות מסוימות	אין פיקוח שוטף מטעם האפוטרופוס הכללי, אלא אם הממנה עצמו מבקש או שמוגשת תלונה נגד מיופה הכוח	אין פיקוח מטעם האפוטרופוס הכללי, אלא אם מוגשת תלונה לאפוטרופוס הכללי
לסיכום	חלופה שיש לשקול ולבחון היטב את התאמתה בטרם החלטה	חלופה מומלצת ככלי עתידי המאפשרת שליטה ותכנון מראש ללא צורך במינוי בית משפט או בפיקוח	חלופה המאפשרת קבלת סיוע ותמיכה מתומך בתהליך קבלת ההחלטות אך מותירה את האחריות לקבלת ההחלטה אצל האדם מקבל ההחלטות

<https://www.gov.il/he/Departments/Guides/land-ing-page-1?chapterIndex=1>

למידע נוסף <<

* אחד או יותר
** ייפוי כוח רפואי בלבד ניתן לערוך גם ע"י רופא, אחר מוסמך, עו"ס, פסיכולוג או כל עו"ד. ייפוי כוח רפואי תקף למשך שנה גם אם לא הופקד אצל האפוטרופוס הכללי